

Årsregnskap 2019 for Arbeids- og sosialdepartementet

Ledelseskommentar

Virksomhetens formål

Departementet har det overordnede ansvaret for politikken på følgende områder: arbeidsmarkedspolitik, arbeidsmiljø og sikkerhet, inntektspolitikk, pensjoner og velferdspolitik. Administrasjonen har som oppgave å betjene departementets politiske ledelse slik at den kan utvikle sin politikk og gjennomføre den innenfor rammene Stortinget setter.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv fra Finansdepartementet. Regnskapet gir et dekkende bilde av departementets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2019 har departementet samlet disponert kr 772 127 000 på utgiftssiden og i tillegg mottatt en belastningsfullmakt på kr 625 000, jf. oppstilling av bevilgningsrapporteringen og note B.

Driftsutgifter- og inntekter

Artskontorrapporteringen viser netto rapporterte driftsutgifter på kr 270 122 862, hvorav utbetalinger til lønn utgjorde kr 176 891 815. Sammenlignet med 2018 gir dette en økning på kr 979 184 og som viser et forholdsvis stabilt utgiftsnivå totalt sett. Artskontorrapporteringen med noter gir utfyllende opplysninger om departementets inntekter og utgifter.

Det er totalt regnskapsført kr 217 109 673 på departementets driftskapittel 600, post 01, jf. bevilgningsrapporteringen. Dette er en reduksjon på kr 7 228 801 sammenlignet med 2018. I hovedsak skyldes dette at det fra 2019 er rammeoverført kr 4 847 000 til Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon knyttet til finansiering av IKT-tjenester og at det i 2018 var en engangsutgift på kr 3 000 000 til anskaffelse av et nødstrømsaggregat.

Tilskudd og andre overføringer

Artskontorrapporteringen viser at utgifter til tilskudd og andre overføringer summerte seg til kr 447 133 957. Dette er en økning på kr 71 704 390 sammenlignet med 2018 og som i stor grad er knyttet til ny IA-avtale.

Kr 180 630 773 er utbetalt som tilskudd til underliggende virksomheter (Pensjonstrygden for sjømenn og Statens arbeidsmiljøinstitutt). Videre er det utbetalt kr 266 503 184 i tilskudd og andre overføringer, hvorav de største utgiftspostene gjelder tildeling til Norges forskningsråd og bransjeprogrammer under IA-avtalen.

Mellomværende

Mellomværende med statskassen utgjorde ved årsslutt –kr 6 653 751, mot –kr 6 487 231 året før, noe som gir en endring på -kr 166 520. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter regnskapet for departementet. Årsregnskapet er ferdig revidert og Riksrevisjonens beretning er publisert sammen med årsregnskapet.

Oslo, 12. mars 2020

Eli Telhaug
Departementsråd
Arbeids- og sosialdepartementet

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen

viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppdatert rapporteringspakke per 31.12.2019 for bruttobudsjetterte virksomheter som fører regnskapet etter kontantprinsippet

Datoen i rapporteringspakken er oppdatert til 31.12.2019. Denne rapporteringspakken er tilpasset bruttobudsjetterte virksomheter som fører regnskapet etter kontantprinsippet.

Endringer i rapporteringspakke per 31.12.2019

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Det er lagt til henvisning til fotnoten også på samlet tildeling på inntektskapitler og det er i fotnoten presisert at samlet tildeling ikke skal reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter både for utgiftskapitler og inntektskapitler.

Note B til bevilgningsrapporteringen

Noten er oppdatert med en tabell for opplysninger om avgitte belastningsfullmakter på inntektskapitler. Denne tabellen skal kun fylles ut og presenteres av virksomheter som har avgitt belastningsfullmakter på inntektskapitler.

Omtalen av forklaring til bruk av budsjettfullmakter skal også omhandle belastningsfullmakter på inntektskapitler (både avgitte og mottatte belastningsfullmakter).

Artskontorapportering - Oversikt over mellomværende med statskassen

- Kasse er endret til kontanter.

- "og andre trekk" er lagt til på slutten av Skyldig skattetrekk.

Tilsvarende er gjort i note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Note 2 Utbetalinger til lønn

Det er presisert at det er antall utførte årsverk som skal presenteres i noten for utbetalinger til lønn.

Note 3 Andre driftsutgifter

For 2019 er det satt inn to nye notelinjer: kjøp av konsulenttenester og kjøp av andre fremmede tjenester med bakgrunn i endring i standard kontoplan. Skillet mellom konsulenttenester og andre fremmede tjenester eksisterte ikke i 2018. I sammenlikningstillene for 2018 kan kjøp av fremmede tjenester presenteres samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

Notelinjen for beredskapsanskaffelser er fjernet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2019

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merutgift (-) og mindretgift
0600	Arbeids- og sosialdepartementet	01	Driftsutgifter	Note A, B	228 312 000	217 109 673	11 202 327
0601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	21	Spesielle driftsutgifter	Note A, B	53 478 000	49 644 488	3 833 512
0601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv.	Note A, B	27 450 000	3 154 908	24 295 092
0601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	50	Norges forskningsråd	Note A	166 730 000	166 730 000	0
0601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	70	Tilskudd	Note A	25 530 000	25 113 184	416 816
0601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	71	Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv.	Note A, B	53 000 000	52 990 000	10 000
0601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk mv.	Note A	16 280 000	16 280 000	0
0643	Statens arbeidsmiljøinstitutt	50	Statstilskudd	Note A	149 875 000	149 875 000	0
0646	Pionerdykkere i Nordsjøen	72	Tilskudd	Note A, B	4 498 000	3 390 000	1 108 000
0648	Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	01	Driftsutgifter	Note A, B	909 000	18 319	890 681
0648	Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	21	Spesielle driftsutgifter	Note A, B	2 623 000	0	2 623 000
0648	Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	70	Tilskudd til faglig utvikling	Note A	2 000 000	2 000 000	0
0649	Treparts bransjeprogrammer	21	Spesielle driftsutgifter	Note A, B	1 442 000	98 730	1 343 270
0664	Pensjonstrygden for sjømenn	70	Tilskudd	Note A	40 000 000	30 755 773	9 244 227
0021	Statsrådet	01	Driftsutgifter	Note B	0	615 248	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter		0	10 949 735	
<i>Sum utgiftsført</i>					772 127 000	728 725 059	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3600	Arbeids- og sosialdepartementet	02	Diverse inntekter	Note B	0	33 467	33 467
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	1 152 995	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		0	21 591 224	
<i>Sum inntektsført</i>					0	22 777 685	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

705 947 373

Kapitalkontoer

60048101	Norges Bank KK /innbetalinger					14 706 103	
60048102	Norges Bank KK/utbetalinger					-720 486 956	
706001	Endring i mellomværende med statskassen					-166 520	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		31.12.2019	31.12.2018	Endring
706001	Mellomværende med statskassen	-6 653 751	-6 487 231	-166 520

Mal for bevilgningsrapportering og artskontorrapportering med noter

Virksomhet: 4A - Arbeids- og sosialdepartementet

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
060001	9 839 000	218 473 000	228 312 000
060121	428 000	53 050 000	53 478 000
060122		27 450 000	27 450 000
060150		166 730 000	166 730 000
060170		25 530 000	25 530 000
060171		53 000 000	53 000 000
060172		16 280 000	16 280 000
064350		149 875 000	149 875 000
064672	1 198 000	3 300 000	4 498 000
064801	718 000	191 000	909 000
064821	2 023 000	600 000	2 623 000
064870		2 000 000	2 000 000
064921	142 000	1 300 000	1 442 000
066470		40 000 000	40 000 000

4A - Arbeids- og**Virksomhet: sosialdepartementet****Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år**

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindretgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
060001		11 202 327		11 202 327	33 467			11 235 794	10 924 000	10 924 000
060121		3 833 512	-870 353	2 963 159				2 963 159	2 755 000	2 755 000
060122	"kan overføres"	24 295 092		24 295 092				24 295 092	28 000 000	24 295 000
060171	"kan overføres"	10 000		10 000				10 000	53 000 000	10 000
064672	"kan overføres"	1 108 000		1 108 000				1 108 000	6 840 000	1 108 000
064801		890 681		890 681				890 681	995 000	891 000
064821	"kan overføres, kan nyttes under post 01"	2 623 000		2 623 000				2 623 000	1 527 000	1 527 000
064921		1 343 270	-804 913	538 357				538 357	145 000	145 000
*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.										

Forklaring til bruk av budsjettfullmakterMottatte belastningsfullmakter

Departementet har mottatt belastningsfullmakt på 0,625 mill. kroner fra Statsministerens kontor. Det er utgiftsført 0,615 mill. kroner.

Midler gitt i tildelingsbrevKap. 601, post 21:

Det er stilt midler til disposisjon for andre virksomheter på tilsammen 2,050 mill. kroner. Det er regnskapsført 1,835 mill. kroner som gir et mindreforbruk på 0,215 mill. kroner. Dette gir et samlet mindreforbruk på kap. 601, post 21 på 3,178 mill. kroner. (2,963 mill. kroner + 0,215 mill. kroner).

Kap. 601, post 22:

Det er stilt midler til disposisjon for andre virksomheter på tilsammen 0,550 mill. kroner. Det er regnskapsført 0,574 mill. kroner som gir et merforbruk på 0,024 mill. kroner. Dette gir et samlet mindreforbruk på kap. 601, post 22 på 24,271 mill. kroner. (24,295 mill. kroner - 0,024 mill. kroner).

Kap. 648, post 01:

Det er stilt midler til disposisjon for andre virksomheter på tilsammen 19,7 mill. kroner. Det er regnskapsført 19,829 mill. kroner som gir et merforbruk på 0,129 mill. kroner. Dette gir et samlet mindreforbruk på kap. 648, post 01 på 0,762 mill. kroner. (0,891 mill. kroner - 0,129 mill. kroner).

Kap. 648, post 21:

Det er stilt midler til disposisjon for andre virksomheter på tilsammen 0,4 mill. kroner, bevilgningen er benyttet.

Kap. 649, post 21:

Det er stilt midler til disposisjon for andre virksomheter på tilsammen 1,6 mill. kroner. Det er regnskapsført 1,552 mill. kroner som gir et mindreforbruk på 0,048 mill. kroner. Dette gir et samlet mindreforbruk på kap. 649, post 21 på 0,586 mill. kroner (0,538 mill. kroner + 0,048 mill. kroner).

Stikkordet «kan overføres»

Poster med stikkordet kan overføres gir hjemmel til å overføre bevilgningen til de to neste budsjettårene. Dette gjelder samtlige poster med stikkordet kan overføres i denne noten.

Stikkordet «kan nyttes under»

Poster med stikkordet kan nyttes under gir hjemmel til å overskride den bevilgningen stikkordet henviser til, mot tilsvarende innsparing under den bevilgningen det henvises fra. Dette gjelder kap. 648, post 21.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Det er gitt belastningsfullmakt over kap. 601, post 21 på 0,890 mill. kroner til Folkehelseinstituttet. Det er regnskapsført 0,870 mill. kroner.

Det er gitt belastningsfullmakt over kap. 649, post 21 på 1 mill. kroner til Direktoratet for forvaltning og IKT (fra 1.1.20 Digitaliseringsdirektoratet). Det er regnskapsført 0,805 mill. kroner.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Departementet har denne fullmakten knyttet til følgende kapitler og poster som departementet selv disponerer:

- overskride bevilgningen under kap. 600, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3600, post 02
- overskride bevilgningen under kap. 601, post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3601, post 02.

Mulig overførbart beløp

Som det fremgår ovenfor er det enkelte poster hvor deler av bevilgningen disponeres av andre virksomheter. Det totale mindreforbruket på postene er på tilsammen 43,773 mill. kroner. Av dette er det overført 40,384 mill. kroner til 2020. Differansen mellom det totale mindreforbruket og faktisk overført beløp blir tilbakeført til statskassen.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2019

	Note	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Salgs- og leieinnbetalinger	1	33 467	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		33 467	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	176 891 815	174 486 109
Andre utbetalinger til drift	3	93 264 514	94 657 569
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		270 156 329	269 143 678
Netto rapporterte driftsutgifter		270 122 862	269 143 678
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	485 037	3 661 987
Utbetaling av finansutgifter	4	0	128
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		485 037	3 662 115
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		485 037	3 662 115
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	925 395	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		925 395	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	447 133 957	375 429 567
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		447 133 957	375 429 567
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		227 600	247 479
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		21 591 224	21 307 020
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		10 949 735	11 783 661
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-10 869 088	-9 770 838
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		705 947 373	638 464 523

Oversikt over mellomværende med statskassen **

		2019	2018
Eiendeler og gjeld			
Fordringer		148 000	243 146
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-6 817 686	-6 714 467
Skyldige offentlige avgifter		0	-15 909
Annen gjeld		15 935	0
Sum mellomværende med statskassen	8	-6 653 751	-6 487 231

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Virksomhet: 4A - Arbeids- og sosialdepartementet

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (inntektspost 01-29)	33 467	0
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	33 467	0
Sum innbetalinger fra drift	33 467	0

Kommentarer til noten:

- Det er ikke ført inntekter i 2018.
- Inntektsført beløp i 2019 knytter seg i hovedsak til innbetaling fra NAV vedrørende tilretteleggingstiltak i forbindelse med verdensdagen psykisk helse, fagtime

Virksomhet: 4A - Arbeids- og sosialdepartementet

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2019	31.12.2018
Lønn	140 460 976	137 339 103
Arbeidsgiveravgift	21 591 224	21 307 020
Pensjonsutgifter*	15 675 025	15 097 011
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-4 639 740	-4 327 756
Andre ytelser	3 804 330	5 070 732
Sum utbetalinger til lønn	176 891 815	174 486 109
Antall utførte årsverk:	171	175
Tallene er hentet fra SAP.		

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2019 er 12 prosent. Premiesatsen for 2018 var 12 prosent.

Kommentarer til noten:

- Lønn: Økning fra 2018 på kr 3 121 873. Økningen framkommer i hovedsak under lønn fast ansatt, kr 3 504 371 og skyldes i hovedsak årlige lønnsreguleringer. Utgifter til lønn for vikarer er redusert med kr 463 500.
- Arbeidsgiveravgift: Økning fra 2018 på kr 284 204 som følge av økte lønnskostnader og arbeidsgiveravgift av pensjonskostnader.
- Pensjonsutgifter: Økning fra 2018 på kr 578 014 som følge av høyere lønnskostnader.
- Sykepenger og andre refusjoner: Økning fra 2018 på kr 311 984. Refusjonsinntektene varierer fra år til år.
- Andre ytelser: Nedgang fra 2018 på kr 1 266 402 og framkommer i hovedsak under honorar og styreverv, råd og utvalg som følge av lavere utvalgsutgifter.

Virksomhet: 4A - Arbeids- og sosialdepartementet

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	25 444 684	25 036 608
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	465 771	4 661 794
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	3 386 988	946 338
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	42 077	43 583
Mindre utstyrsanskaffelser	523 291	537 130
Leie av maskiner, inventar og lignende	166 332	1 343 920
Kjøp av fremmede tjenester*		50 960 056
Kjøp av konsulenttjenester*	50 135 777	
Kjøp av andre fremmede tjenester*	2 160 832	
Reiser og diett	3 872 460	4 079 953
Øvrige driftsutgifter	7 066 302	7 048 187
Sum andre utbetalinger til drift	93 264 514	94 657 569

*Fra og med 2019 presenteres konsulenttjenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Kommentarer til noten:

- Husleie: Økning fra 2018 på kr 408 076 som skyldes årlig prisregulering.
- Vedlikehold og ombygging av leide lokaler: Nedgang på kr 4 196 023 som skyldes at brukeravhengige driftskostnader i 2019 er ført på konto 6390 Annen kostnad lokaler.
- Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler: Økning fra 2018 på kr 2 440 650 som skyldes endring i kontoføring av brukeravhengige driftskostnader, se ovenfor. Årsaken til at økningen ikke er like høy som nedgangen skyldes bl.a. en avregning mottatt fra Statsbygg på om lag 1 mill. kroner.
- Leie av maskiner og inventar: Nedgang fra 2018 på kr 1 177 588 skyldes i hovedsak at utgifter til bruksrett klient (DSS) i 2019 er ført på konto 6750 Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver - IKT.
- Kjøp av tjenester (som følge av omlegging av kontoplanen, se merknad ovenfor, omtales kjøp av tjenester samlet): Økning fra 2018 på kr 1 336 553 som bl.a. skyldes endret kontoføring av utgifter til bruksrett klient, se ovenfor. Utgiftene under Forskning og utredning er høyere i 2019 enn i 2018, dette skyldes bl.a. at flere prosjekter er gjennomført, samt IA-midler (kr 3 050 000). Samtidig er utgifter til øvrige konsulentutgifter lavere enn i 2018 bl.a. som følge av at kr 4 847 000 ble rammeoverført til DSS for å finansiere IKT-tjenester.
- Reiser og diett: Nedgang fra 2018 på kr 207 493 som dels skyldes lavere reiseutgifter i departementet og reiser i forbindelse med utvalgsarbeid.

Virksomhet: 4A - Arbeids- og sosialdepartementet

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	128
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	128

Virksomhet: 4A - Arbeids- og sosialdepartementet

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Maskiner og transportmidler	0	3 000 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	485 037	661 987
Sum utbetaling til investeringer	485 037	3 661 987

Kommentarer til noten:

- Maskiner og transportmidler: utgiften i 2018 gjelder anskaffelse av nødstrømsaggregat. Midlene ble konsekvensjustert ut fra 2019.
- Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende: Nedgang fra 2018 på kr 176 950 som bl.a. skyldes at det i 2018 ble kjøpt inn nye kaffemaskiner.

Virksomhet: 4A - Arbeids- og sosialdepartementet

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2019	31.12.2018
Tilfeldige og andre inntekter	925 395	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	925 395	0

Kommentarer til noten:

- Inntektsført beløp gjelder tilbakebetaling av tilskuddsmidler som ikke er benyttet og oppgjør for salg av eiendom.

Virksomhet: 4A - Arbeids- og sosialdepartementet

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2019	31.12.2018
Overføringer til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	316 605 000	284 662 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	54 972 160	927 786
Tilskudd til ideelle organisasjoner	22 017 918	21 655 000
Tilskudd til statsforvaltningen	33 505 773	48 840 000
Tilskudd til utlandet	20 033 106	19 344 781
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	447 133 957	375 429 567

Kommentarer til noten:

- Overføring til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter: Økning fra 2018 på kr 31 943 000 skyldes økte utbetalinger til NFR med kr 3 889 000 og STAMi med kr 28 054 000 hvorav kr 25 000 000 er knyttet til ny IA-avtale.
- Tilskudd til ikke-finansielle foretak: Økning fra 2018 på kr 54 044 374 skyldes i hovedsak utbetaling av tilskudd til ulike bransjeprogrammer knyttet til ny IA-avtale.
- Tilskudd til ideelle organisasjoner: Økning fra 2018 på kr 362 918 skyldes bl.a. økt utbetaling til Dykkerkontakten med kr 225 000 samt et tilskudd på kr 90 000 som i 2018 ble ført under tilskudd til statsforvaltningen.
- Tilskudd til Statsforvaltningen: Nedgang fra 2018 på kr 15 334 227 skyldes i hovedsak lavere utbetaling til Pensjonstrygden for Sjømenn, samt at Pensjonstrygden for Sjømenn har tilbakebetalt ubenyttet statstilskudd fra tidligere.
- Tilskudd til utlandet: Økning fra 2018 på kr 688 325 skyldes i hovedsak økte utgifter til EU-kontingenter.

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2019	31.12.2019	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	148 000	148 000	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	148 000	148 000	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-208 552	0	-208 552
Skyldig skattetrekk	-6 817 686	-6 817 686	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	15 935	15 935	0
<i>Sum</i>	-7 010 302	-6 801 751	-208 552
Sum	-6 862 302	-6 653 751	-208 552

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Kommentar:

Under Annen kortsiktig gjeld er det ikke hensyntatt summen av bilag med fakturadato i 2019 som er betalt i 2020 og som beløper seg til kr 8 130 510,06. Store deler av summen gjelder faktura fra Statsbygg på kr 7 580 871.

ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET
Org. nr.: 983887457

Riksrevisjonens beretning

Til Arbeids- og sosialdepartementet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Arbeids- og sosialdepartementets årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskommentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 705 947 373 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Arbeids- og sosialdepartementets årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2019 og kapitalposter pr 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler.

Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ledelsen har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning

som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betyggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 13.03.2020

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Knut G. Lien
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur